

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

CONVENȚIE Nr. CMAE41/1986
din 26.09.1986

CU PRIVIRE LA ASISTENȚA ÎN CAZ DE ACCIDENT NUCLEAR SAU URGENȚĂ RADIOLOGICĂ*

Publicat : 30.12.1999 în TRATATE INTERNATIONALE Nr. 15 art. 41 Data intrării în vigoare

**În vigoare pentru Republica Moldova din 7 iunie 1998*

*Statele părți la prezenta convenție,
cunoscând că într-o serie de state se desfășoară activități nucleare,
notând că s-au luat și se iau măsuri ample pentru asigurarea unui nivel înalt de securitate în
activitățile nucleare, în vederea prevenirii accidentelor nucleare și limitării cât mai mult posibil a
consecințelor oricărui asemenea accident care ar putea să se producă,
dorind să întărească în continuare cooperarea internațională în dezvoltarea și folosirea energiei
nucleare în condiții de siguranță,
convinse de necesitatea instituirii unui cadru internațional care să faciliteze furnizarea promptă de
asistență în cazul unui accident nuclear sau al unei urgențe radiologice, în scopul atenuării
consecințelor acestora,
notând utilitatea aranjamentelor bilaterale și multilaterale cu privire la asistența reciprocă în acest
domeniu,
luând notă de activitățile Agenției Internaționale pentru Energia Atomică privind elaborarea de
recomandări pentru aranjamentele referitoare la asistența reciprocă de urgență în caz de accident
nuclear sau de urgență radiologică,
au convenit după cum urmează:*

Articolul 1 Prevederi generale

1. Statele părți vor coopera între ele și cu Agenția Internațională pentru Energia Atomică (denumită în cele ce urmează Agenția) în conformitate cu prevederile prezentei convenții pentru a facilita acordarea de asistență promptă în caz de accident nuclear sau de urgență radiologică pentru a limita cât mai mult posibil consecințele acestora și a proteja viața, bunurile materiale și mediul înconjurător de efectele degajărilor radioactive.
2. Pentru a facilita această cooperare, statele părți pot să încheie înțelegeri bilaterale sau multilaterale sau, unde va fi cazul, o combinație a acestora, cu scopul de a preveni sau limita cât mai mult posibil vătămările și daunele care ar putea fi cauzate de un accident nuclear sau de o urgență radiologică.
3. Statele părți vor solicita Agenției, acționând în cadrul statutului său, să depună toate eforturile, în conformitate cu prevederile prezentei convenții, pentru a promova, a facilita și a sprijini cooperarea dintre statele părți, prevăzută de această convenție.

Articolul 2

Acordarea asistenței

1. Dacă un stat parte are nevoie de asistență în caz de accident nuclear sau urgență radiologică, indiferent dacă accidentul sau urgența își are originea în limitele teritoriului, controlului sau jurisdicției sale, el poate solicita această asistență, direct sau prin intermediul Agenției, de la oricare alt stat parte și de la Agenție sau, unde este cazul, de la alte organizații internaționale interguvernamentale (denumite în cele ce urmează organizații internaționale).
2. Un stat parte care solicită asistență va specifica volumul și tipul asistenței necesare și, când acest lucru este posibil, va transmite părții care acordă asistența informațiile care îi pot fi necesare acestei părți pentru a stabili măsura în care poate satisface cererea, în cazul în care statul solicitant este în imposibilitate de a specifica volumul și tipul asistenței necesare, statul parte solicitant și partea care acordă asistența, după consultări, vor stabili volumul și tipul asistenței necesare.
3. Fiecare stat parte, căruia i se adresează direct o cerere pentru o astfel de asistență, va decide și va notifica cu promptitudine statului parte solicitant, în mod direct sau prin intermediul Agenției, dacă este în măsură să furnizeze asistența cerută, precum și volumul și condițiile asistenței pe care ar putea să o acorde.
4. În limitele capacităților lor, statele părți vor determina și notifica Agenția în ce privește expertii, echipamentele și materialele pe care pot să le pună la dispoziție pentru acordarea de asistență altor state părți în caz de accident nuclear sau de urgență radiologică, precum și condițiile, în special financiare, în care pot furniza această asistență.
5. Orice stat parte poate solicita asistență în legătură cu tratamentul medical sau evacuarea temporară pe teritoriul altui stat parte a persoanelor afectate de un accident nuclear sau de o urgență radiologică.
6. În conformitate cu statutul său și cu prevederile prezentei convenții, Agenția va răspunde la cererea de asistență a unui stat parte care solicită asistență sau a unui stat membru, în caz de accident nuclear sau urgență radiologică, prin:
 - a) punerea la dispoziție a resurselor corespunzătoare alocate acestui scop;
 - b) transmiterea promptă a cererii către celelalte state și organizații internaționale care, conform datelor Agenției, pot să dispună de resursele necesare;
 - c) coordonarea la nivel internațional a asistenței care poate fi astfel disponibilă, dacă statul care solicită asistența îi va cere acest lucru.

Articolul 3

Conducerea și controlul asistenței

În afară de cazul că se convine altfel:

- a) statului solicitant, pe teritoriul său, îi va reveni răspunderea, controlul, coordonarea și supervizarea de ansamblu ale asistenței, în cazul când asistența implică personal, partea care o acordă va desemna, prin consultare cu statul solicitant, persoana care va răspunde și își va prelua sarcina de supervizare operațională directă asupra personalului și echipamentelor furnizate de ea. Persoana desemnată va exercita această supervizare în cooperare cu autoritățile corespunzătoare ale statului solicitant;
- b) statul solicitant va furniza, în limita posibilităților sale, instalații și servicii locale necesare pentru administrarea rațională și eficientă a asistenței. El va asigura, deasemenea, protecția personalului, echipamentelor și materialelor introduse pe teritoriul său de partea care acordă asistența sau în numele ei, într-un astfel de scop;
- c) dreptul de proprietate asupra echipamentelor și materialelor furnizate de oricare dintre părți în cursul perioadei de asistență nu va fi afectat și va fi asigurată returnarea lor;
- d) un stat parte, care acordă asistență, ca răspuns la o cerere făcută în virtutea paragrafului 5 al art. 2, va coordona această asistență pe teritoriul său.

Articolul 4

Autorități competente și puncte de contact

1. Fiecare stat parte va face cunoscut Agenției și celorlalte state părți, direct sau prin intermediul Agenției, autoritățile sale competente și punctele de contact autorizate să transmită și să primească cereri pentru asistență și să accepte oferte de asistență. Aceste puncte de contact, precum și un punct central din cadrul Agenției, vor fi accesibile în permanență.
2. Fiecare stat parte va informa prompt Agenția asupra oricăror modificări care vor fi aduse informațiilor la care se face referire în paragraful 1.
3. Agenția va comunica, în mod regulat și operativ, statelor părți, statelor membre și organizațiilor internaționale pertinente informațiile la care se face referire în paragrafele 1 și 2.

Articolul 5 Funcțiile Agenției

În conformitate cu paragraful 3 al art. 1 și fără a afecta alte prevederi ale prezentei convenții, statele părți vor cere Agenției:

- a) să colecteze și să difuzeze statelor părți și statelor membre informații cu privire la:
 - i) experții, echipamentele și materialele care ar putea fi puse la dispoziție în caz de accident nuclear sau urgență radiologică;
 - ii) metodologiile, tehnicile și rezultatele disponibile ale lucrărilor de cercetare, în legătură cu intervențiile în cazul unor accidente nucleare sau urgențe radiologice;
- b) să acorde asistență unui stat parte sau stat membru, la cerere, în oricare dintre problemele de mai jos sau oricare alte probleme corespunzătoare:
 - i) elaborarea planurilor de urgență în caz de accidente nucleare și de urgențe radiologice, precum și a legislației corespunzătoare;
 - ii) punerea la punct a unor programe adecvate de pregătire a personalului chemat să intervină în caz de accidente nucleare sau urgențe radiologice;
 - iii) transmiterea cererilor de asistență și a informațiilor relevante în caz de accident nuclear sau urgență radiologică;
 - iv) punerea la punct de programe, proceduri și norme corespunzătoare pentru supravegherea radioactivității;
 - v) realizarea de studii cu privire la fezabilitatea de stabilire a unor sisteme adecvate de supraveghere a radioactivității;
- c) să pună la dispoziția unui stat parte sau unui stat membru, care solicită asistență în caz de accident nuclear sau urgență radiologică, resursele corespunzătoare alocate pentru efectuarea unei evaluări inițiale a accidentului sau a urgenței;
- d) să-și ofere bunele oficii statelor părți și statelor membre în caz de accident nuclear sau urgență radiologică;
- e) să stabilească și să mențină legătura cu organizațiile internaționale pertinente, cu scopul de a obține și a schimba informații și date relevante, și să furnizeze o listă a acestor organizații statelor părți, statelor membre și organizațiilor sus-menționate.

Articolul 6 Confidențialitate și declarații publice

1. Starul solicitant și partea care acordă asistență vor proteja confidențialitatea informațiilor confidențiale la care au acces oricare din ele în legătură cu asistența acordată în caz de accident nuclear sau urgență radiologică. Aceste informații vor fi utilizate exclusiv în scopul asistenței convenite.
2. Partea care acordă asistența va face toate eforturile pentru a se pune de acord cu statul solicitant înainte de a da publicității informații cu privire la asistența acordată în caz de accident nuclear sau urgență radiologică.

Articolul 7

Rambursarea cheltuielilor

1. Partea care acordă asistență poate oferi gratuit asistență statului solicitant. Când examinează acordarea de asistență pe o asemenea bază, partea care acordă asistență va ține seama de:
 - a) natura accidentului nuclear sau a urgenței radiologice;
 - b) locul de origine a accidentului nuclear sau a urgenței radiologice;
 - c) nevoile țărilor în curs de dezvoltare;
 - d) nevoile specifice ale țărilor care nu dețin instalații nucleare;
 - e) alți factori relevanți.
2. Când asistența se acordă, integral sau parțial, pe bază de rambursare, statul solicitant va rambursa părții care acordă asistență cheltuielile aferente serviciilor efectuate de persoanele sau organizațiile care acționează în numele acesteia, precum și toate cheltuielile legate de asistență în măsura în care aceste cheltuieli nu se achită direct de către statul solicitant. Dacă nu se convine altfel, rambursarea se va efectua fără întârziere după ce partea care acordă asistența a prezentat cererea sa de rambursare statului solicitant și, în ce privește cheltuielile, altele decât cele locale, poate fi liber transferată.
3. Cu toate cele prevăzute la paragraful 2 de mai sus, partea care acordă asistența poate, în orice moment, să renunțe la rambursare sau să accepte amânarea acesteia, parțial sau integral. La luarea în considerare a unei astfel de renunțări sau amânări, părțile care acordă asistența vor ține seama în mod convenit de nevoile țărilor în curs de dezvoltare.

Articolul 8

Privilegii, imunități și facilități

1. Statul solicitant va acorda personalului părții care acordă asistența și personalului acționând în numele acesteia privilegiile, imunitățile și facilitățile necesare pentru a asigura exercitarea funcțiilor lor de asistență.
2. Statul solicitant va acorda următoarele privilegii și imunități personalului părții care acordă asistența sau personalului acționând în numele acesteia, care a fost în mod convenit notificat statului solicitant și a fost acceptat de acesta:
 - a) imunitate de arestare, detenție și urmărire legală, inclusiv jurisdicție penală, civilă și administrativă, ale statului solicitant, pentru acte sau omisiuni în exercitarea funcțiilor sale;
 - b) scutirea de impozite, vamă sau alte taxe, cu excepția celor incluse în mod normal în prețul bunurilor sau plătite pentru serviciile făcute, în legătură cu îndeplinirea funcțiilor lui de asistență.
3. Statul solicitant:
 - a) va acorda părții care oferă asistența scutirea de vamă, impozite sau alte taxe asupra materialelor și bunurilor introduse pe teritoriul statului solicitant de către partea care acordă asistența în scopul acestei asistențe;
 - b) va acorda imunitatea de confiscare, sechestrare sau rechiziționare pentru aceste materiale și bunuri.
4. Statul solicitant va asigura returnarea acestor materiale și bunuri. La cererea părții care acordă asistența, înainte de returnarea lor, statul solicitant va lua măsuri pentru decontaminarea necesară a echipamentelor recuperabile folosite pentru asistență, în măsura mijloacelor sale.
5. Statul solicitant va facilita intrarea, șederea și ieșirea de pe teritoriul său național a personalului notificat conform paragrafului 2, precum și pentru echipamentele și bunurile necesare pentru asistență.
6. Nici o dispoziție a acestui articol nu obligă statul solicitant să acorde privilegiile și imunitățile prevăzute de paragrafele precedente propriilor săi cetățeni sau rezidenților săi.
7. Fără a prejudicia privilegiile și imunitățile, toți acei care beneficiază de privilegiile și imunitățile prevăzute de prezentul articol sunt obligați să respecte legile și reglementările statului solicitant.

Totodată, ei sunt obligați să nu se amestece în afacerile interne ale statului solicitant.

8. Nici o dispoziție a acestui articol nu va prejudicia drepturile și obligațiile referitoare la privilegiile și imunitățile acordate în virtutea altor acorduri internaționale sau a regulilor de drept internațional cutumiar.

9. La semnarea, ratificarea, acceptarea, aprobarea sau aderarea la prezenta convenție, un stat poate declara că nu se consideră legat, integral sau parțial, de paragrafele 2 și 3.

10. Un stat parte, care a făcut o declarație conform paragrafului 9, poate în orice moment să o retragă prin notificare adresată depozitarului.

Articolul 9

Tranzitul personalului, echipamentelor și bunurilor

La cererea statului solicitant sau a părții care acordă asistența, fiecare stat parte se va strădui să faciliteze tranzitul pe teritoriul său, de la și către statul solicitant, al personalului care a fost notificat în mod cuvenit, precum și al echipamentelor și bunurilor folosite pentru asistență.

Articolul 10

Acțiuni judiciare și reparații

1. Statele părți vor coopera strâns pentru a facilita rezolvarea urmărilor și reparațiilor judiciare angajate în virtutea acestui articol.

2. Dacă nu se convine altfel, pentru orice deces sau vătămare a persoanelor fizice, deteriorări sau pierderi de bunuri, sau daune aduse mediului înconjurător, cauzate pe teritoriul său ori în altă zonă aflată sub jurisdicția sau controlul său, în cursul acordării asistenței solicitate, statul solicitant:

a) nu va angaja nici o urmărire judiciară împotriva părții care acordă asistența, sau împotriva persoanelor fizice sau juridice care acționează în numele acesteia;

b) își va asuma sarcina urmărilor și acțiunilor judiciare angajate de terți împotriva părții care acordă asistența sau împotriva persoanelor fizice sau juridice acționând în numele acesteia;

c) va despăgubi partea care acordă asistența sau persoanele fizice sau juridice acționând în numele acesteia cu privire la urmările și acțiunile menționate la alin. b);

d) va vărsa o reparație părții care acordă asistența sau persoanelor fizice sau juridice acționând în numele acesteia în caz de:

i) deces sau vătămări ale personalului părții care acordă asistența sau ale persoanelor fizice acționând în numele acesteia;

ii) pierdere sau deteriorare a echipamentelor sau a materialelor necon-sumabile folosite pentru asistență; cu excepția cazurilor de acțiune premeditată din partea celor care au cauzat decesul, vătămarea, pierderea sau dauna.

3. Acest articol nu va împiedica vărsarea de reparații sau indemnizații prevăzute de alte acorduri internaționale sau legile naționale aplicabile ale oricărui stat.

4. Nici o dispoziție a acestui articol nu obligă statul solicitant să aplice paragraful 2, integral sau parțial, propriilor săi cetățeni sau rezidenților săi.

5. La semnarea, ratificarea, acceptarea sau aprobarea acestei convenții, sau aderarea la aceasta, un stat poate să declare:

a) că nu se consideră legat, integral sau parțial, de paragraful 2;

b) că nu va aplica paragraful 2, integral sau parțial, în caz de neglijență gravă din partea persoanelor care au cauzat decesul, vătămarea, pierderea sau dauna.

6. Un stat parte care a făcut o declarație conform paragrafului 5 poate să și-o retragă în orice moment prin notificare adresată depozitarului.

Articolul 11

Încetarea asistenței

După consultările convenite și prin notificare scrisă, statul solicitant sau partea care acordă asistența poate cere, în orice moment, încetarea asistenței primite sau furnizate în baza acestei convenții. Această cerere odată făcută, părțile implicate se vor consulta pentru a lua măsuri în vederea încetării convenite a asistenței.

Articolul 12

Relații cu alte acordări internaționale

Această convenție nu va afecta drepturile și obligațiile reciproce ale statelor părți în virtutea acordurilor internaționale existente cu privire la problemele prevăzute de prezenta convenție sau în virtutea unor viitoare acorduri internaționale încheiate în conformitate cu obiectul și scopul prezentei convenții.

Articolul 13

Rezolvarea litigiilor

1. În cazul unui litigiu între statele părți sau între un stat parte și Agenție, cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentei convenții, părțile în litigiu se vor consulta în vederea rezolvării litigiului prin negocieri sau prin orice alt mijloc pașnic de rezolvare a litigiilor acceptabil pentru acestea.
2. Dacă un litigiu de această natură între statele părți nu poate fi rezolvat în decurs de un an de la data cererii pentru consultări prevăzute la paragraful 1, la cererea oricărei părți la un astfel de litigiu acesta va fi supus arbitrajului sau transmis Curții Internaționale de Justiție pentru decizie. Dacă, în decurs de șase luni de la data cererii de arbitraj, părțile în litigiu nu ajung la un acord asupra organizării arbitrajului, o parte poate cere președintelui Curții Internaționale de Justiție sau Secretarului General al O.N.U. să desemneze unu sau mai mulți arbitri, în caz de conflict între cererile părților la litigiu, cererea adresată Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite va prevala.
3. La semnarea, ratificarea, acceptarea sau aprobarea prezentei convenții, ori aderarea la ea, un stat poate declara că nu se consideră legat de una sau ambele proceduri de rezolvare a litigiilor prevăzute la paragraful 2. Celelalte state părți nu vor fi legate de procedura de rezolvare a litigiilor, prevăzută la paragraful 2 cu privire la un stat parte pentru care o astfel de declarație este în vigoare.
4. Un stat parte care a făcut o declarație conform prevederilor paragrafului 3, poate în orice moment să o retragă printr-o notificare adresată depozitarului.

Articolul 14

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție este deschisă pentru semnare de către toate statele, precum și Namibia, reprezentată de Consiliul Națiunilor Unite pentru Namibia, la sediul din Viena al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică și la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York, cu începere din 26 septembrie 1986 și, respectiv, 6 octombrie 1986, și până la intrarea ei în vigoare sau în cursul unei perioade de 12 luni, dacă aceasta este mai lungă.
2. Un stat, precum și Namibia, reprezentată de Consiliul Națiunilor Unite pentru Namibia, își pot exprima consimțământul de a fi legate de prezenta convenție prin semnare sau prin depunerea unui instrument de ratificare, acceptare sau aprobare după semnarea, care este supusă ratificării, acceptării sau aprobării, sau prin depunerea unui instrument de aderare. Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare vor fi transmise depozitarului.
3. Prezenta convenție va intra în vigoare la 30 de zile după ce trei state își vor fi exprimat consimțământul de a fi legate de aceasta.
4. Pentru fiecare stat care își exprimă consimțământul de a fi legat de prezenta convenție după intrarea ei în vigoare, convenția va intra în vigoare pentru acel stat la 30 de zile după data

exprimării consimțământului.

5. a) Prezenta convenție va fi deschisă, conform prevederilor acestui articol, pentru aderarea organizațiilor internaționale și organizațiilor de integrare regională constituite din state suverane, care au competența de a negocia, încheia și aplica acorduri internaționale în problemele prevăzute de prezenta convenție.

b) Pentru problemele care țin de competența lor, aceste organizații acționând în numele lor propriu vor exercita drepturile și îndeplini obligațiile pe care prezenta convenție le atribuie statelor părți.

c) Când își depune instrumentele de aderare, o astfel de organizație va transmite depozitarului o declarație în care va indica întinderea competenței sale cu privire la problemele prevăzute de prezenta convenție.

d) O astfel de organizație nu va avea nici un vot suplimentar acelora pe care le au statele ei membre.

Articolul 15

Aplicare provizorie

Un stat poate, la semnarea convenției sau la orice dată ulterioară înainte ca prezenta convenție să intre în vigoare pentru acest stat, să declare că va aplica prezenta convenție cu titlu provizoriu.

Articolul 16

Amendamente

1. Un stat parte poate propune amendamente la prezenta convenție.

Amendamentul propus va fi înaintat depozitarului, care îl va comunica imediat tuturor celorlalte state părți.

2. Dacă majoritatea statelor părți vor cere depozitarului convocarea unei conferințe pentru a examina amendamentele propuse, depozitarul va invita toate statele părți să participe la o astfel de conferință care își va începe lucrările după cel puțin 30 de zile de la transmiterea invitațiilor. Orice amendament adoptat la conferință cu o majoritate de două treimi din toate statele părți va fi consemnat într-un protocol care va fi deschis spre semnare de către toate statele părți, la Viena și New York.

3. Protocolul va intra în vigoare la 30 de zile după ce trei state își vor fi exprimat consimțământul de a fi legate. Pentru fiecare stat care își exprimă consimțământul de a fi legat prin protocol după intrarea lui în vigoare, protocolul va intra în vigoare pentru acest stat la 30 de zile după data exprimării consimțământului.

Articolul 17

Denunțarea

1. Un stat parte poate denunța prezenta convenție printr-o notificare scrisă adresată depozitarului.

2. Denunțarea va avea efect la un an după data la care depozitarul primește notificarea.

Articolul 18

Depozitarul

1. Directorul general al Agenției va fi depozitarul prezentei convenții.

2. Directorul general va notifica prompt statele părți și toate celelalte state, cu privire la:

a) fiecare semnare a prezentei convenții sau oricărui protocol sau amendare;

b) fiecare depunere a unui instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare privind prezenta convenție sau orice protocol de amendare;

c) orice declarație sau orice retragere de declarație, făcute în conformitate cu art. 8, 10 și 13;

d) orice declarație de aplicare provizorie a prezentei convenții, conform art. 15;

e) intrarea în vigoare a prezentei convenții și a oricărui amendament care i-a fost adus;

f) orice denunțare a convenției, în conformitate cu art. 17.

Articolul 19
Texte autentice și copii certificate

Originalul prezentei convenții, ale cărei versiuni în limbile arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă sunt egal autentice, va fi depus pe lângă Directorul general al Agenției Internaționale pentru Energia Atomică care va trimite copii certificate statelor părți și tuturor celorlalte state. Subsemnații, împuterniciți în mod cuvenit, au semnat prezenta convenție, deschisă spre semnare conform prevederilor de la paragraful 1 al art. 14.

Adoptată de către Conferința generală a Agenției Internaționale pentru Energia Atomică, întrunită în sesiune extraordinară la Viena, la data de 26 septembrie 1986.

CONVENTION ON ASSISTANCE IN THE CASE
OF A NUCLEAR ACCIDENT OR RADIOLOGICAL EMERGENCY